

Brussel, 10 februari 2023
(OR. en)

6281/23

PROCIV 7
DEVGEN 28
COHAFA 15
COCON 13
JAI 147
IPCR 12

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	9 februari 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	C(2023) 400 final
Betreft:	AANBEVELING VAN DE COMMISSIE van 8.2.2023 over Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid

Hierbij gaat voor de delegaties document C(2023) 400 final.

Bijlage: C(2023) 400 final

Brussel, 8.2.2023
C(2023) 400 final

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 8.2.2023

over Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 8.2.2023

over Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming, en met name artikel 6, lid 5¹,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het Uniemechanisme voor civiele bescherming (hierna “het Uniemechanisme” genoemd), dat is opgezet bij Besluit nr. 1313/2013/EU, is gericht op het versterken van de samenwerking tussen de Unie en de lidstaten en het faciliteren van de coördinatie op het terrein van civiele bescherming, met het oog op een grotere doeltreffendheid van de systemen op het gebied van de preventie, de paraatheid en de respons ten aanzien van door de mens en de natuur veroorzaakte rampen.
- (2) Overeenkomstig artikel 6, lid 5, van Besluit nr. 1313/2013/EU bepaalt en ontwikkelt de Commissie in samenwerking met de lidstaten Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid op het gebied van civiele bescherming en stelt zij aanbevelingen vast om die te definiëren als niet-bindende gemeenschappelijke basis ter ondersteuning van preventie- en paraatheidsacties bij rampen die in meerdere landen grensoverschrijdende effecten hebben of kunnen hebben.
- (3) Het geografische toepassingsgebied van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid bestrijkt de Unie en haar lidstaten, en de aan het Uniemechanisme deelnemende landen² overeenkomstig artikel 4, lid 4 bis, en artikel 4, lid 12, van Besluit nr. 1313/2013/EU.
- (4) De Unie wordt geconfronteerd met frequentere en ernstigere natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen. De klimaatverandering en aantasting van het milieu vergroten de risico's in de Unie door een grotere frequentie en intensiteit van weergeerelateerde gebeurtenissen, schadelijke verontreiniging, waterschaarste en biodiversiteitsverlies. Bovendien hebben rampen steeds vaker gevolgen over grenzen en sectoren heen. Rampen kosten niet alleen mensenlevens en bedreigen de menselijke gezondheid, zij ondermijnen ook de economische welvaart en veroorzaken onherstelbare verliezen aan het milieu, de biodiversiteit en het culturele erfgoed. De rampbestendigheid moet daarom op het niveau van de Unie en in de lidstaten worden versterkt. De doelstellingen van de Unie inzake rampbestendigheid moeten bijdragen tot de versterking van de rampbestendigheid en tot de verbetering van het vermogen van de Unie en haar lidstaten om het hoofd te bieden aan de gevolgen van huidige en

¹ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 924.

² Gelet op artikel 28, lid 1, onder a), van Besluit nr. 1313/2013/EU wordt onder “lidstaten” tevens verstaan “deelnemende landen” zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 12, van Besluit nr. 1313/2013/EU. Albanië, Bosnië en Herzegovina, IJsland, Montenegro, Noord-Macedonië, Noorwegen, Servië en Turkije nemen deel aan het Uniemechanisme.

toekomstige rampen. Alomvattende en geïntegreerde benaderingen van rampenrisicobeheersing zijn van cruciaal belang om de weerbaarheid te versterken.

- (5) De versterking van de rampbestendigheid moet worden geschraagd door specifieke horizontale beginselen en benaderingen.
- (6) De aan deze aanbeveling gehechte Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid zijn in samenwerking met de lidstaten vastgesteld.
- (7) Bij de vaststelling van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid werd bijzondere aandacht besteed aan de specifieke behoeften van kwetsbare groepen. Bij de uitvoering en herziening van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid moet rekening worden gehouden met hun behoeften.
- (8) Er moet bij de uitvoering en verdere ontwikkeling van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid worden gestreefd naar synergieën en complementariteit met relevante internationale kaders voor weerbaarheid, zoals het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering en andere sectorale initiatieven van de Unie voor het opbouwen van weerbaarheid, teneinde het algemene vermogen van de Unie en haar lidstaten om het hoofd te bieden aan de gevolgen van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen te verbeteren.
- (9) Daarom moet de samenwerking worden verdiept en uitgebreid tot nationale en passende subnationale autoriteiten buiten het gebied van civiele bescherming, alsook met aanbieders van essentiële diensten, waaronder de vervoerssector, en belanghebbenden in de particuliere sector, niet-gouvernementele organisaties, de onderzoeksgemeenschap en deskundigen op het gebied van cultureel erfgoed. De tijdige vrijgave van gegevens op een toegankelijke, interoperabele en herbruikbare manier zal sectoroverschrijdende en grensoverschrijdende samenwerking vergemakkelijken.
- (10) Deze samenwerking kan ook civiel-militaire samenwerking omvatten overeenkomstig Besluit nr. 1313/2013/EU³.
- (11) De bevoegde autoriteiten van de lidstaten, de Commissie en de relevante agentschappen van de Unie moeten binnen hun respectieve mandaten klaar zijn om op verschillende soorten natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen, ongeacht de schaal, te reageren, waaronder industriële, maritieme en andere vervoersgerelateerde ongevallen, noodsituaties op gezondheidsgebied en crisissituaties die worden gekenmerkt door onzekerheid, en ontwrichtende gebeurtenissen die een bedreiging kunnen vormen voor civielebeschermingsoperaties of de bedrijfscontinuïteit.
- (12) Overeenkomstig artikel 6, lid 5, van Besluit nr. 1313/2013/EU moeten de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid gebaseerd zijn op huidige en toekomstgerichte scenario's, met inbegrip van de gevolgen van de klimaatverandering voor de risico's op rampen, gegevens over gebeurtenissen in het verleden en

³ Het gebruik van militaire middelen onder civiele leiding als uiterste redmiddel kan een belangrijk element in de respons op rampen vormen. Wanneer bij civiele beschermingsoperaties het gebruik van militaire middelen wordt overwogen, dienen bij de samenwerking met de krijgsmacht de modaliteiten, procedures en criteria te gelden die de Raad of zijn bevoegde organen hebben vastgesteld voor de terbeschikkingstelling van militaire middelen voor de bescherming van de burgerbevolking aan het Uniemechanisme, en moet die samenwerking in overeenstemming zijn met de desbetreffende internationale richtsnoeren.

sectoroverschrijdende effectbeoordelingen met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen. Tegelijkertijd moet bij de planning van rampenbeheersing en het opstellen van scenario's, als bedoeld in artikel 10 van Besluit nr. 1313/2013/EU, rekening worden gehouden met de werkzaamheden die zijn verricht in verband met de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid. De ontwikkeling van doelstellingen en het opstellen van scenario's zijn daarom nauw met elkaar verbonden. Hoewel de scenario's bewijsmateriaal en risicospecifieke informatie zullen opleveren die ten grondslag moeten liggen aan de formulering van de doelstellingen, moeten de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid op hun beurt gebieden identificeren die belangrijk zijn voor rampbestendigheid en zo als basis dienen voor het opstellen van scenario's.

- (13) De Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid moeten daarom voortdurend worden herzien en bijgewerkt in het licht van de vooruitgang bij de ontwikkeling en uitvoering ervan, nieuwe omstandigheden en veranderende behoeften.
- (14) In de rapportage overeenkomstig artikel 34, lid 2, van Besluit nr. 1313/2013/EU moet regelmatig informatie worden verstrekt over onder meer de vooruitgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid,

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

ONDERWERP EN DOEL

- 1. Overeenkomstig artikel 6, lid 5, van Besluit nr. 1313/2013/EU worden in deze aanbeveling Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid op het gebied van civiele bescherming vastgesteld, alsmede algemene beginselen voor de uitvoering, rapportage en evaluatie ervan.
- 2. De doelstellingen van de Unie inzake rampbestendigheid vormen een niet-bindende gemeenschappelijke basis ter ondersteuning van preventie- en paraatheidsacties bij rampen die in meerdere landen grensoverschrijdende effecten hebben of kunnen hebben, en ter verbetering van het vermogen van de Unie en haar lidstaten om het hoofd te bieden aan dergelijke rampen en de effecten ervan. In de doelstellingen worden prioritaire gebieden en daarmee verband houdende specifieke doelstellingen vastgesteld om de rampbestendigheid van het Uniemechanisme en van de lidstaten te versterken.

HORIZONTALE BEGINSELEN EN BENADERINGEN TER ONDERSTEUNING VAN RAMPBESTENDIGHEID

- 3. Het risicolandschap verandert snel. De gevolgen van frequentere en ernstigere natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen lopen over grenzen en sectoren heen en veroorzaken menselijke en economische verliezen. Om actoren op het gebied van civiele bescherming in staat te stellen een breed spectrum aan toekomstige ontwrichtende gebeurtenissen doeltreffend te beheren, moet de rampbestendigheid worden versterkt.
- 4. De rampbestendigheid op het gebied van civiele bescherming moet als volgt worden versterkt:
 - a) **omvattend:** door de **volledige rampenbeheersingscyclus**, preventie, paraatheid, respons en herstel te bestrijken;

- b) **anticiperend:** door de onderliggende rampenrisico's waar mogelijk te verminderen en te zorgen voor een adequate paraatheid om doeltreffend en efficiënt op rampen te reageren;
- c) **sectoroverschrijdend en grensoverschrijdend:** door een aanpak te bevorderen die rekening houdt met de onderlinge afhankelijkheid tussen meerdere risico's, zorgt voor samenhang tussen de relevante beleidssectoren en samenwerking tussen lidstaten met gemeenschappelijke risico's aanmoedigt. Samenwerking en coördinatie moeten samenhang bevorderen, synergieën optimaliseren en consistente actie bij alle sectoren, bestuursniveaus (waaronder regio's), autoriteiten en belanghebbenden bevorderen;
- d) **kennisgebaseerd en empirisch onderbouwd:** door een goed inzicht in rampenrisico's, met inbegrip van de economische, ecologische en sociale gevolgen van rampen. Daartoe moeten onderzoek en innovatie worden ondersteund en moet het delen van kennis, met inbegrip van goede praktijken die resulteren uit onderzoek, gegevensuitwisseling, permanente evaluatie en permanent leren, worden bevorderd;
- e) **inclusief:** door ervoor te zorgen dat niemand achterblijft, namelijk door rekening te houden met de specifieke behoeften en oorzaken van kwetsbaarheid van mensen, zoals geslacht, leeftijd, economische, onderwijs- en sociale achtergrond, handicaps, en geografische blootstelling aan specifieke risico's;
- f) **duurzaam:** door rekening te houden met op de natuur gebaseerde oplossingen, de gevolgen van klimaatverandering en milieuaantasting voor rampenrisico's en de preventie en beperking van de milieueffecten van rampen, met bijzondere aandacht voor het minimaliseren van de milieueffecten van civielebeschermingsoperaties.

DE UNIEDOELSTELLINGEN INZAKE RAMPBESTENDIGHEID

5. Om de rampbestendigheid op het gebied van civiele bescherming te versterken, zijn maatregelen nodig op de volgende gebieden:
 - a) anticiperen - verbeteren van de risicobeoordeling, de anticipatie van rampen en de rampenrisicobeheersingsplanning;
 - b) voorbereiden - vergroten van het risicobewustzijn en de paraatheid van de bevolking;
 - c) waarschuwen - verbeteren van vroegtijdige waarschuwing;
 - d) reageren - versterken van de responscapaciteit van het Uniemechanisme voor civiele bescherming;
 - e) beveiligen - zorgen voor een robuust systeem voor civiele bescherming.
6. De in lid 5 vermelde Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid zijn opgenomen in de bijlage bij deze aanbeveling.
7. De lidstaten en de Commissie worden aangemoedigd om in het kader van het Uniemechanisme de nodige acties en maatregelen te nemen om de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid te verwezenlijken. Zij worden aangespoord om de samenwerking met nationale, regionale en internationale

partners, maatschappelijke organisaties en belanghebbenden uit de particuliere sector te bevorderen.

8. Zij worden voorts aangemoedigd te zorgen voor synergieën en complementariteit met relevante internationale, Europese of nationale weerbaarheidskaders, -strategieën, -plannen en -programma's, teneinde de algehele capaciteit van de Unie en de lidstaten om de gevolgen van rampen het hoofd te bieden, verder te versterken.
9. Met name moeten de lidstaten overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt c), van Besluit nr. 1313/2013/EU bij de verdere ontwikkeling en verfijning van de rampenrisicobeheersingsplanning op nationaal of passend subnationaal niveau rekening houden met de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid en de risico's in verband met rampen die in meerdere landen grensoverschrijdende effecten hebben of kunnen hebben.
10. De lidstaten worden aangemoedigd deel te nemen aan de collegiale toetsingen van de beoordeling van het risicobeheersingsvermogen als bedoeld in artikel 6, lid 1, punt e), van Besluit nr. 1313/2013/EU ter ondersteuning van de uitvoering van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid.
11. De Commissie moet via het Uniekennisnetwerk op het gebied van civiele bescherming, dat is opgericht overeenkomstig artikel 13 van Besluit nr. 1313/2013/EU, en andere maatregelen in het kader van het Uniemechanisme de uitvoering van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid ondersteunen.

EVALUATIE EN RAPPORTAGE

12. De Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid moeten voortdurend worden geëvalueerd en herzien in het licht van de vooruitgang bij de uitvoering ervan en als gevolg van nieuwe omstandigheden en veranderende behoeften, waarbij rekening wordt gehouden met de in artikel 10, lid 1, van Besluit nr. 1313/2013/EU bedoelde planning van scenario's en rampenbeheersing.
13. Met het oog op de tweejaarlijkse rapportage overeenkomstig artikel 34, lid 2, van Besluit nr. 1313/2013/EU wordt nauwe samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten aangemoedigd om een methode vast te stellen om de vooruitgang bij de uitvoering van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid te monitoren. Een dergelijke methode moet een analyse omvatten van de stand van zaken en de basiswaarden voor elk van de gebieden die onder de doelstellingen vallen, en passende indicatoren vaststellen.

14. De lidstaten worden aangemoedigd de Commissie relevante informatie te verstrekken over de uitvoering van de Uniedoelstellingen inzake rampbestendigheid.

Gedaan te Brussel, 8.2.2023

Voor de Commissie
Janez LENARČIČ
Lid van de Commissie

